

Základní škola a mateřská škola Malšice¹

<https://www.zsmalsice.cz/>

O ŠKOLE

Naše škola sídlí v městysu Malšice v jižních Čechách, nedaleko okresního města Tábor. Jsme státní škola s přibližně 260 žáky a 25 učiteli. Od letošního školního roku jsme v prvních ročnících zavedli kritériální hodnocení a napříč celou školou se v hodinách snažíme uplatňovat formativní hodnocení. Žáky vedeme k samostatnosti, spolupráci, vzájemnému respektu a odpovědnosti.

Často realizujeme projekty, které propojují různé třídy, podporují kreativitu a pomáhají žákům rozvíjet praktické dovednosti.

Proto nás zaujal program Skills Builder, do kterého jsme se aktivně zapojili od školního roku 2024/2025. Na dobrovolné bázi se do něj přihlásili učitelé, pedagogičtí asistenti i nepedagogičtí pracovníci školy.

Vliv metodiky Skills Builder na výuku a život ve škole

S programem teprve začínáme, a proto během celého školního roku probíhala pravidelná měsíční setkání pedagogů zapojených do programu Skills Builder. Každý měsíc jsme se seznamovali s jednou novou dovedností, kterou jsme pak předávali svým žákům. Během setkání jsme si zároveň prakticky vyzkoušeli různé lekce a principy programu. Výuku jsme tak obohatili o nové aktivity a zároveň jsme se i my sami dále rozvíjeli. Toho využíváme při kontaktu se žáky a jejich rodiči, a také při řešení každodenních situací ve škole.

1. zásada V jednoduchosti je síla

Společně s pedagogy i žáky jsme pravidelně procvičovali jednotlivé dovednosti a dbali na to, abychom pro všechny používali stejnou terminologii. Ve třídách, i ve společném prostoru školy – chodbě, mají žáci stále na očích plakáty s přehledem dovedností. Každý měsíc jsme se zaměřili na jednu konkrétní dovednost – začínali jsme schopností naslouchat. V květnu a červnu pak přišel čas na opakování a procvičování všech dosud probraných dovedností.

Učitelé zařazovali jednotlivé dovednosti do výuky podle aktuálních potřeb svých tříd.

2. zásada Začněte včas a vytrvejte

Se zaváděním programu jsme začali ve většině tříd prvního stupně. Na druhém stupni se

¹ Autorem textu je zástupce školy.

do programu aktivně zapojily především třídní učitelky 7.A a 7.B, učitelka výtvarné výchovy a učitelka německého jazyka. Výuka dovedností probíhá nejen v předmětu osobnostně sociální výchovy, ale prolíná se i do dalších předmětů.

3. zásada Sledujte pokroky

Se sledováním pokroku jsme na začátku trochu tápali a dlouho jsme nemohli najít jednotný způsob, jak na to. Na využívání notýsků jsme se neshodli, a tak jsme si první rok s programem Skills Builder nastavili spíše jako seznamovací – zaměřený na reflexi a hledání vhodného postupu. S možností řešení nám pomohla naše přidělená metodička, která navrhla sledovat pokroky v průběžném kriteriálním hodnocení na základě jednotlivých kroků dovedností (1. a 2. ročník). V ostatních ročnících vyzkoušet možnosti jednotného záznamového archu pro třídu.

Na 1. stupni jsme o dovednostech společně mluvili v kruhu při třídnických hodinách.

Na 2. stupni probíhala reflexe vždy po zařazení dovednosti do konkrétní vyučovací hodiny.

4. zásada Zaměřte se na konkrétní dovednost a krok

S jednotlivými kroky v rámci dovedností jsme se seznamovali na setkáních pedagogů. Učitelé pak tyto poznatky uplatňovali ve své výuce. Každý měsíc jsme se věnovali jedné konkrétní dovednosti. Učitelé vybírali vhodné aktivity podle věku žáků i aktuálních potřeb jednotlivých tříd.

5. zásada Dovednosti pravidelně procvičujte

Jsou přirozeně zařazovány do výuky, od 1. ročníku. Žáci mají prostor k upevňování používání správných výrazů pro jednotlivé dovednosti. Neoddělitelnou součástí je také reflexe – učíme děti pojmenovávat, co se jim dařilo, co je bavilo, co by příště mohly udělat jinak a jakou dovednost při tom právě využívaly.

6. zásada Propojujte dovednosti se životem mimo školu

Během projektů, například při Dni Země nebo exkurzích, jsme žáky cíleně upozorňovali na měkké dovednosti, které při aktivitách využívali. Po skončení projektů o tom společně diskutovali a pojmenovávali, jaké dovednosti uplatnili.

Plány rozvoje měkkých dovedností do budoucna

Vzhledem k probíhající revizi RVP plánujeme začlenit principy rozvoje měkkých dovedností i do nového školního vzdělávacího programu (ŠVP). Rádi bychom nadále pokračovali v setkávání pedagogů, ve vzájemném sdílení zkušeností a v pravidelné reflexi.

Skills Builder vede děti k tomu, aby si uvědomovaly své silné stránky, pracovaly na svém rozvoji a nebály se výzev. Díky tomuto přístupu získávají žáci nejen důležité školní návyky, ale i schopnosti, které využijí v každodenním životě i v budoucí profesi.

Na ZŠ Malšice věříme, že vzdělávání není jen o vědomostech – ale především o schopnosti jednat, spolupracovat a myslet. Skills Builder je v tomto směru skvělým pomocníkem.

